

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

LORRAINE SCHEMBRI ORLAND

Seduta tat-13 ta' April, 2015

Mandat Numru. 536/2015/1

**Signal 8 Security Services Malta Limited
(C-54368)**

vs

- 1. Heritage Malta**
- 2. Direttur tal-Kuntratti**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' Joseph John Grech (ID Nru 435861M) ghan-nom u in rapprezentanza tar-rikorrenti, ipprezentat fit-30 ta' Marzu 2015 fejn qed jigi kkonfermat bil-gurament : -

Illi l-esponenti ghandu interess li jitharrsu l-jeddijiet ta' l-esponenti.

Illi l-esponent, sabiex jikkawtela d-drittijiet tieghu, jixtieq jzomm lill-intimati :

milli jikkancellaw u jwaqqfu lill-istess rikorrenti minn kuntratt bl-isem "Contract for the Provision of Security Services to Heritage Malta Sites", kif ukoll milli jaghtu l-istess kuntratt, kuntratt simili, jew kuntratt ta' *security services* rigwardanti s-siti ta' Heritage Malta, *in toto* jew *in parte*, direttament jew indirettament favur terzi operaturi.

Illi l-hrug ta' dan il-mandat qieghed jintalab *in vista* tas-segwenti fatti –

1. Illi r-rikorrenti iffirmaw kuntratt ma' l-intimati Heritage Malta fl-20 ta' Dicembru 2012 bl-isem "Contract for the Provision of Security Services to Heritage Malta", u dan wara sejha pubblika ghall-offerti, liema sejha intrebberet mir-rikorrenti, liema kuntratt gie estiz bi ftehim bejn il-partijiet ghall-31 ta' Dicembru 2014;

2. Illi mill-1 ta' Jannar 2015, il-kuntratt ta' l-20 ta' Dicembru 2012, kif prorogat, gie estiz ulterjorment tacitament u s-socjeta' rikorrenti baqghet tissupplixxi s-servizzi taghha kontra hlas, liema servizzi gew rezi u

ghadhom qeghdin jigu rezi, kif ukoll thallsu *ai termini* tal-kuntratt originali iffirmit;

3. Illi fl-10 ta' Marzu 2015, is-socjeta' rikorrenti saret laqgha fuq talba tar-rikorrenti ma' Heritage Malta, u giet ipprezentata b'minuta ta' kuntratt bl-isem "Addendum 6 (kopja annessa u mmarkata bhala "Dok. A"), li permezz taghha l-intimati jew min minnhom unilateralment iffissaw rata alternattiva ghal dik fil-kuntratt originali ta' tmien ewro (€8.00) fis-siegha minghajr konsultazzjoni mar-rikorrenti, kif ukoll r-rikorrenti kienet *inter alia* qieghda tigi mistennija tiddikjara illi s-servizzi pprovduti ma setghux jigu sub-appaltati favur terzi;

4. Illi meta d-direttur u rapprezentant tas-socjeta' rikorrenti s-Sur Joseph John *sive* Jovan Grech iltaqa' mal-Kap Ezekuttiv ta' Heritage Malta s-Sur Kenneth Gambin biex tigi diskussa l-minuta, dan ta' l-ahhar wissieh illi l-kuntratt kien gja imwieghed lil terzi permezz ta' *direct order*, u ghalhekk kien jaqbillu jiffirma l-imsemmi Addendum 6 kif inhu. Illi r-rikorrenti kienet lesta li tiffirma l-istess Addendum, pero' riedet kjarifika ghal dak li ghandu x'jaqsam il-klawzola numru 2, u dan peress illi l-istess rikorrenti ma kenitx f'pozizzjoni li tiddikjara retroattivament li ma kenitx tat s-servizzi b'sub-appalt, peress illi kienet tikkostitwixxi dikjarazzjoni falza;

5. Illi f'laqghat sussegwenti, meta r-rikorrenti tenniet illi kienet lesta li tiffirma l-*addendum* peress illi wasslet ghall-konkluzjoni li d-dicitura tal-klawzola tnejn ma kenitx necessarjament timporta dikjarazzjoni retroattiva, giet infurmata illi xorta ma kenux se jaccetaw peress illi x-xoghol kien diga' inghata lil terzi illi huwa ferm sinifikattiv illi l-ittra datata 27 ta' Marzu 2015 iffirmita mis-Sur Kenneth Gambin (Dok B) giet

mibghuta wara li s-socjeta' rikorrenti giet infurmata illi l-kuntratt kien gja inghata permezz ta' *direct order*.

6. Illi l-fatt illi hemm abbuz ta' ghemil amministrattiv jirrizulta ukoll mill-fatt illi t-terzi kumpaniji li se jinghataw *direct order* gja avvicinaw impjegati tar-rikorrenti sabiex jigu jahdmu magghom minnufih, u dan peress illi gja gew imwiegda x-xoghol, u dan minghajr ma kien hemm sejha pubblika u ghalhekk minghajr ma kien hemm ebda prova oggettiva kif tehtieg il-ligi tal-kuntratti pubblici illi dawn ghandhom ir-rizorsi jaghmlu dan ix-xoghol; illi jigi rilevat ukoll illi r-rikorrenti timpjega madwar tmenin (80) persuna fuq il-kuntratt surreferit bi dhul ta' madwar tmienja u disghin elf ewro (€98.000) fix-xahar u li r-rikorrenti ghaddiet minn gharbiel dettaljat sabiex hadet il-kuntratt surreferit;

7. *In oltre*, r-rikorrenti jaf illi r-rata offruta permezz ta' l-*Addendum 6* hija ferm anqas minn dik offruta lil operaturi ohra li ghandhom kuntratti ta' *security* simili mal-Gvem, kif ukoll illi l-kundizzjonijiet kuntrattati ma jinkludux il-klawzola numru 2 kif imposta fuq ir-rikorrenti;

8. Illi 'l fuq imsemmi ixhed azzjoni abbuziva u illegali min-naha ta' l-intimati jew min minnhom, kif ukoll abbuz ta' ghemil amministrattiv;

Illi minhabba l-fatti *prima facie* hawn fuq *imsemmi* u l-fatt illi l-kuntratt se jinghata abbuzivament u illegalment minghajr sejha permezz ta' *direct order* lil terzi, qieghed jintalab il-hrug tal-mandat provizorjament sakemm din l-Onorabli Qorti tiddetermina din il-procedura b'mod definittiv;

Illi l-esponent se jigi ppregudikat jekk l-intimat ma jigix inibit kif inghad;

Ghaldaqstant, l-esponent umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti joghghobha tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni sabiex izommu milli jkompli jaghmel il-hwejjeg hawn fuq imsemmija.

Rat id-digriet tat-30 ta' Marzu 2015 fejn il-Qorti laqghet it-talba provizorjament u ordnat in-notifika tal-istess rikors lill-kontro-parti b'erbat ijiem (4) zmien ghar-risposta. Irriservat li tipprovdli definittivament fi stadju ulterjuri u appuntat l-istess rikors ghas-smigh ghad-9 ta' April 2015.

Rat ir-risposta tad-Direttur tal-Kuntratti datata 2 ta' April 2015 a fol 17 tal-process.

Rat ir-risposta ta' Heritage Malta datata 2 ta' April 2015 a fol 11 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk presjeduta tad-9 ta' April 2015 fejn meta ssejjah ir-rikors deheru Dr. Ian Vella Galea u Dr. David Wain ghas-socjeta` rikorrenti rapprezentata minn Joseph John Grech fl-Awla. Deheru Dr Franco Agius, rapprezentant tad-Direttur tal-Kuntratti, assistit minn Dr. Victoria Buttigieg u Dr. Christian Falzon Scerri, u Kenneth Gambin ghall-Heritage Malta assistit minn Dr. Pawlu Lia. Xehdu Dr Franco Agius u Kenneth Gambin, bil-Malti u bil-gurament, liema xhieda giet registrata fuq is-sistema eletronika. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni ta' Dr. David Wain, Dr. Pawlu Lia u Dr.

Kopja Informali ta' Sentenza

Victoria Buttigieg, liema trattazzjoni giet registrata fuq is-sistema eletronika. Ir-rikors gie differit ghal digriet kamerali.

Rat id-dokumenti kollha esebiti.

Rat l-atti kollha pprezentati.

KONSIDERAZZJONIJIET

Ikkonsidrat li bir-rikors odjern, is-socjeta' rikorrenti qed titlob il-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni kontra l-intimati sabiex jigu inibiti milli jikkancellaw u jwaqqfu lill-istess rikorrenti milli jkomplu jfornixxu servizzi *ai termini* ta' kuntratt bl-isem *Contract for the Provision of Security Services to Heritage Malta Sites*, kif ukoll milli jaghtu l-istess kuntratt, kuntratt simili jew kuntratt ta' *security services* rigwardanti s-siti ta' Heritage Malta, *in toto jew in parte*, direttament jew indirettament favur terzi operaturi.

L-intimati kkontestaw it-talba *stante* li ma jezistux l-elementi rikjesti **bl-artiklu 873 tal-Kap 12** tal-Ligijiet ta' Malta. Inoltre l-hrug tal-mandat kif rikjest kontra l-Gvern mhuwiex ser johloq pregudizzju sproporzjonat ghar-rikorrenti *ai termini* tal-**artiklu 873(3)** tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Id-difiza tal-intimati tista' tingabar fis-segwenti punti:-

1. Id-Direttur tal-Kuntratti jsostni li ma kienx involut fl-iffirmar tal-kuntratt imsemmi, fl-estensjoni, fin-negozjati u fil-kancellament tal-istess. Inoltre ma jistax jaghmel l-atti li qed jigu mitluba li jigi inibit milli jwettaq.

2. Ir-rikorrenti m'ghandhiex dritt *prima facie* biex tiggustifika t-talba taghha *stante* li ma hemmx rapport guridiku bejn il-partijiet. Il-kuntratt ghas-servizzi tar-rikorrenti skada u ma giex estiz skont kif jirrizulta mill-ittra tas-27 ta' Marzu 2015 (**DOK B**). Ghal din ir-raguni wkoll ma jistax jintalab li l-intimat jigi inibit milli jikkancella jew iwaqqaf il-kuntratt ghaliex dan il-fatt gja gie attwat.

3. Jonqos il-htiega ghal dan il-mandat billi jekk jirrizulta xi dritt favur is-socjeta' rikorrenti, dan jista' jigi rizolt f'risarciment ghad-danni.

4. Ma jirrizultax l-isproporzjon mehtieg bl-artikolu 873(3) tal-Kap 12, u fil-kaz tad-Direttur tal-Kuntratti ddikjara li mhux bi hsiebu li jiffirma kuntratti ma' operatori ohra b'rabta mal-Provvista ta' Servizzi ta' Sigurta' fis-siti ta' Heritage Malta.

Fatti fil-Qosor

Illi jirrizulta li s-socjeta' rikorrenti kienet iffirmit kuntratt ma' Heritage Malta fl-20 ta' Dicembru 2012 wara sejha pubblika li intrebhet mill-istess socjeta' rikorrenti sabiex tipprovdi s-servizzi ta' sigurta' fis-siti amministrati minn Heritage Malta. Dan il-kuntratt gie estiz bi ftehim bejn il-partijiet sal-31 ta' Dicembru 2014 f'estensjonijiet ta' tlett xhur kull darba. Fis-27 ta' Marzu 2015 Heritage Malta infurmat lir-rikorrenti b'ittra li s-servizzi taghha mhumiex aktar mehtiega b'effett mill-1 ta' April 2015.

Mhuwix ikkontestat li ma kien hemm l-ebda estensjoni bil-miktub mill-ahhar ta' Dicembru 2014, izda bhala fatt is-socjeta' rikorrenti baqghet u ghadha tfornixxi s-servizzi ta' sigurta' lill-Heritage Malta u tithallas tas-servizzi taghha.

PROVI

Xehed Dr. Franco Agius ghan-nom tad-Direttur tal-Kuntratti fejn ikkonferma li d-Direttur tal-Kuntratti ma ghandu l-ebda tender ippubblikat bhal issa ghall-ghoti ta' *Security Services* ghas-siti ta' *Heritage Malta*. "Ahna bhal issa ma ghandna l-ebda tender barra u konsegwentement ma hu ser jigi ffirmat l-ebda kuntratt".

Xehed Kenneth Gambin, CEO tal-Heritage Malta fejn qal: "Nikkonferma li hija l-intenzjoni ta' *Heritage Malta* fic-cirkostanzi li taghti kuntratt temporanju lill-Kuntratturi ohrajn. Dan sakemm johrog tender iehor ufficjali li jkunu jista' jawwordja dawn il-kuntratti."

Gew prodotti zewg dokumenti mis-socjeta' rikorrenti:-

Addendum 6

Is-socjeta' rikorrenti esebiet skrittura intestata **Addendum 6 (DOK A)** li giet proposta mill-Heritage Malta u li tikkontjeni klawsoli li jemmendaw il-kuntratt originali. Din l-iskrittura mhiex ffirmata u hemm qbil bejn il-partijiet li hadd minnhom ma iffirmaha.

Jirrizulta li l-ammendi imfissra fl-**Addendum** huma mehtiega skont *policy* tal-Gvern imfissra f'cirkolari mahruga numri 27/2014 u 04/2015 intitolati **New Regulations Regarding the Award of Services Contract within the Public Administration**. L-iskop ewlieni ta' dawn l-ammendi huwa sabiex jigi zgurat kontra abbuži cioe li l-operatur ta' kuntratti fis-servizz pubbliku ma jisfruttax lill-haddiema taghhom b'impjeg prekarju u li jigi zgurat li jithallsu l-paga minima nazzjonali. Ghalhekk dawn l-ammendi jimponu kondizzjonijiet minimi tal-ingagg fl-interess tal-haddiema u japplikaw ghall-kwalsiasi operatur pubbliku minghajr distinzjoni.

Hemm esebita wkoll ittra iffirmata minn Kenneth Gambin bhala CEO ta' Heritage Malta datata 27 ta' Marzu 2015 (**DOK B**). B'din l-ittra s-socjeta` rikorrenti giet infurmata li "*according to the said agreement, the original term expired on 31 December 2013. In terms of addendum 5 to the contract, signed on 1 January 2014, the parties agreed that the agreement 'shall be extended for a further four period of three months each'. Hence the extended agreement elapsed on 31 December 2014.*

Despite the number of 'bona fide' attempts by Heritage Malta to reach a mutual agreement for a further extension to the contract, you failed to reach such agreement in view of your non-conformity to the terms indicated in Contracts Circular 04/2015(CTS048/2013-attached), and your insistence on availing yourself of the right to subcontract services, which rights was excluded in the addendum.

Therefore in these circumstances you are hereby being given notice that your services will no longer be required as from 1 April 2015."

Kontra dak kontenut f'din l-ittra, s-socjeta' rikorrenti ppremettiet fir-rikors mahluf taghha li huwa minnu li riedet kjarifika dwar it-tnehhija tad-dritt li taghti sub-appalti tas-servizzi kkontrattati izda sussegwentement infurmat lill-Heritage Malta li kienet lesta li taccetta li tiffirma, izda madanakollu giet rinfaccjata b'din l-ittra.

Anzi Joseph John Grech ghas-socjeta' rikorrenti ppremetta wkoll fir-rikors mahluf tieghu li Kenneth Gambin, il-CEO ta' Heritage Malta, kien wissieh li l-kuntratt kien gja imwieghed lill-terzi permezz ta' *direct order*. Din l-allegazzjoni giet kategorikament michuda minn Kenneth Gambin fix-xhieda tieghu *viva voce* fis-seduta tad-9 ta' April 2015.

Konsiderazzjoni ta' Dritt.

Premess li l-ghan ta' talba ghal hrug ta' mandat ta' inibizzjoni huwa dak li jzomm persuna milli taghmel xi haga li tista' tkun ta' hsara jew pregudizzju lil parti li titlob il-hrug tal-mandat (**Art.873 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta**).

Bil-ligi jehtieg li r-rikorrenti juri zewg hwejjeg biex ikun jisthoqqlu jikseb il-hrug ta' mandat bhal dak. L-ewwel haga li jrid juri hi li l-mandat huwa mehtieg biex jitharsu l-jeddijiet pretizi mir-rikorrenti tant li bin-nuqqas ta' hrug tieghu ir-rikorrenti ser isofri pregudizzju;¹ it-tieni haga hi li r-rikorrent ikun jidher li ghandu 'prima facie' dawk il-jeddijiet.² Dawn iz-zewg

¹ Ara f'dan is-sens "*Grech proprio et nomine vs Manfre*" – A.C. – Dec.14 ta' Lulju 1988 – Vol. LXXII.ii.290; u "*40, Main Street Catering Establishment Limited vs L-Awtorita` tal-Ippjanar*" (P.A. (RCP) - Dec. 2 ta' Novembru 2010).

²Ara f'dan is-sens "*Emmanuel Sammut -v- Josephine Sammut* " P.A.(TM)-dec.5.06.2003.

elementi huma kumulattivi u mhux alternattivi u jekk xi wiehed minn dawn iz-zewg elementi ma jirrizultax, il-Qorti ghandha tichad it-talba ghall-hrug ta' mandat bhal dak; inoltre huma kriterji oggettivi u fl-applikazzjoni tal-ligi dwar kif u meta ghandu jinhareg mandat il-Qorti ghandha tuza interpretazzjoni restrittiva. Dan ghaliex il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni bhal kull mandat kawtelatorju isir fi zmien meta l-pretensjoni ma tkunx ghadha giet guridikament accertata u stabbilita.

Tajjeb li jkun riaffermat li l-procedura odjerna hija mahsuba biex tkun wahda sommarja. Il-fatt illi tintlaqa` talba ghall-hrug tal-Mandat, m`ghandux ifisser li l-jedd huwa ppruvat. Kif daqstant iehor m`ghandux ifisser li jekk il-hrug tal-Mandat ikun michud allura l-jedd pretiz ma jezistix. Mhux komputu ta' din il-Qorti li tqis il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu. Dan kollu qed jinghad sabiex il-kontendenti jifhmu li l-mansjoni ta` din il-Qorti mhuwiex li tiddeciedi finalment dwar il-pretensjonijiet taghhom fil-mertu izda huwa limitat u cirkoskritt biex tara jekk huwiex sodisfatt dak li trid il-ligi sabiex ikun operattiv.

Applikati dawn il-principji ghall-kaz odjern il-Qorti ser taghmel is-segwenti kostatazzjonijiet.

Jedd 'Prima Facie'

Din il-Qorti, fic-cirkostanzi, mhix tal-fehma li r-rikorrenti irnexxielha ggib il-quddiem id-dritt pretiz minnha bhala l-bazi tal-pretensjonijiet tieghu anke imqar *prima facie*.

Ir-rikorrenti tallega li l-kuntratt "*ser jinghata abbuzivament u illegalment minghajr sejha permezz ta' direct order lil terzi*" izda fl-istess hin hija karenti fil-prova tad-dritt li huwa element tant fundamentali ghas-success tal-azzjoni odjerna. Jonqos id-dritt, jonqos l-interess giuridiku anke fil-legalita' o meno ta' ghotja ta' *direct order* - ghalkemm ghandu jinghad minnufih, fuq dan il-punt, li rrizulta mix-xhieda moghtija li l-Heritage Malta ottjeniet l-awtorizzazzjoni mid-Direttur tal-Kuntratti skont il-Ligi biex taghti kuntratt ghas-sigurta' fis-siti taghha b'*direct order* temporanju sakemm tinhareg sejha ghall-offerti.

Mhuwix ikkontestat li s-socjeta' rikorrenti rebhet it-*tender* ghall-kuntratt li kellha wara gharbiel tekniku u rigoruz. Lanqas mhu kkontestat li timpjega mad-90 impjegat u ma hemmx l-icken thassib dwar il-kapacita' taghha li taghti s-servizzi rikjesti b'mod professjonali u efficjenti. F'ebda hin ma gie allegat li Heritage Malta ma ftehmix mar-rikorrenti minhabba nuqqasijiet u inadempjenza. Il-qofol ta' kollox huma l-kondizzjonijiet godda li huma imfissra f'cirkolari tal-OPM kif fuq spjegat u li dawn il-kondizzjonijiet, ghal raguni li r-rikorrenti biss taf u tifhem, ma gewx accettati minnha -*imputet et sibi*. Din il-Qorti m'ghandha l-ebda dubbju li s-socjeta' rikorrenti tkun f'posizzjoni li tinkonkorri ma' kuntratturi ohra ghas-sejha il-gdida, izda dan ma jaghtihix d-drittijiet pretizi llum.

Is-socjeta' rikorrenti takkampa fuq allegazzjoni ta' estensjoni tacita tal-kuntratt, *basandosi* fuq il-fatt li ghadha qed toffri l-istess servizzi u tithallas tagghom sallum. It-talba tallum mhix marbuta ma pretensjoni ghall-hlas tas-servizzi rezi, imma ma pretensjoni ta' drittijiet kontrattwali li

jorbtu lill-Heritage Malta *ad futuram*. Fir-realta', lanqas ma jirrizulta *fumus* ta' ftehim ta' estensjoni simili.

Il-partijiet jaqblu li l-kuntratt gie tterminat fil-31 ta' Dicembru 2014 u minn dakinhar is-socjeta' rikorrenti baqghet toffri l-istess servizzi. Din il-Qorti hija disposta li taccetta li sal-31 ta' Marzu 2015 kien hemm qbil tacitu bejn ir-rikorrenti u Heritage Malta dwar dan. Tul dan il-perjodu, saru negozjati bejniethom ghall-ftehim gdid fejn Heritage Malta sahsitra offriet lir-rikorrenti l-possibilita' li tibbenefika mill-kuntratt kif ammendat purke taccetta l-kondizzjonijiet imposti bil-policy governattiv il-gdid, izda kienet l-istess rikorrenti li rrifjutat.

Dawn il-fatti, li mhumiex ikkontestati jikkonvincu lil din il-Qorti li ma kienx hemm dak il-*consensus ad idem* bejn il-partijiet li huwa essenzjali biex jigi kkreat il-vinkolu kontrattwali - jekk dan hu karenti, allura ma hemmx ftehim. Kif jirrizulta mill-ittra **DOK B** surriferita, *Heritage Malta*, fi kliem cari u inekwivoci fissret li s-servizzi tas-socjeta' rikorrenti kienu qed jigu terminati b'effett mill-1 ta' April 2015.

Aparti din il-konsiderazzjoni ta' fatt, jirrizulta mill-provi wkoll li kwalsiasi estensjoni kellha ssir bil-miktub u ffirmat mit-tnejn altrimenti ma kienx mehtieg li t-tibdiliet jigu mfissra fl-Addendum 6 fejn hemm provvdut fejn kellhom jiffirmaw il-partijiet. Ghal din ir-raguni, l-intimati jissottomettu li anke jekk kien hemm ftehim verbali, dan ma kienx perfezzjonat u mhuwiex validu proprju ghaliex kien jonqos il-kitba ffirmata mill-partijiet.

L-intimati jaghmlu riferenza għall-**artikolu 114 tal-Kodici tal-Kummerc** li jiddisponi hekk :

"114. Jekk il-partijiet ikunu ftiehem li l-ftehim bil-fomm għandu jitniżżel bil-miktub, hu prezunt li huma riedu jassoggettaw il-validità tiegħu għat-tharis ta' dik il-formalità."

Dan l-artikolu huwa applikabbli għall-kaz odjern .

Skont l-interpretazzjoni awtorevoli tal-Qorti tal-Appell Kummercjali fil-kaz **Giuseppe Vella Gatt et v Giuseppe Darmanin et** (23 ta' Novembru 1956) citata b'approvazzjoni minn din il-Qorti kif diversament presjeduta fil-kaz **Mermaid Media Entertainment Limited v Go plc.** (28 ta' Gunju 2010) dan l-artiklu "*johloq presunzjoni fis-sens li meta ftehim verbali jsir bl-intiza li għandu jigi redatt bil-miktub, u l-iskrittura imbagħad ma ssirx, il-ftehim mhux validu' għax meta gie miftiehem illi l-ftehim verbali kellu jigi mnizzel bil-miktub, hu prezunt li l-partijiet riedu jassoggettaw il-validita' tal-ftehim għat-tharis ta' dik il-formalita`".* Dik il-Qorti, imbagħad, issokkta tghid li "*l-presunzjoni mhix 'juris tantum' imma 'juris et de jure', u hija ntiza biex tipprevedi u tiddirimi l-kwestjonijiet fil-kummerc. u għalhekk tipprevjeni l-kawzi b'mod li dik il-presunzjoni ma tistax titwaqqa' bi provi testimonjali.*" Inoltra hu ritenut li "*qabel ma tigi ffirmata l-iskrittura, ma jistax jingħad li l-ftehim hu perfett*" ("**Negte Joseph Stellini nomine - vs- Negte Salvatore Debono**" - 14 ta' Dicembru 1942; (Ara wkoll **Pace Bonello et v Malta Hotels and Restaurants Association** (App.Civ. 21 ta' Mejju 2010).

Fic-cirkostanzi għalhekk hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti li s-socjeta' rikorrenti ma ssodisfatx l-element rikjest mil-Ligi għall-prova ta'

dritt *prima facie* in sostenn tat-talbiet taghha u twaqqaf lill-Heritage Malta, li hija agenzija nazzjonali milli tidhol liberament f'relazzjonijiet kontrattwali ma terzi.

Illi billi t-tlett elementi huma kumulattivi, din il-Qorti m'ghandhiex ghalfejn tezamina iz-zewg elementi rimanenti ghalkemm tajjeb li jigi rilevat dak dispost bl-**artikolu 873(3) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta** fir-rigward tal-intimat Direttur tal-Kuntratti u cioe`:

Artikolu 873(3) tal-Kap.12 senjatament: -

"Il-qorti m'ghandha toħrog ebda mandat bħal dak kontra l-Gvern jew awtorita` mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali tagħha kemm-il darba l-awtorita` jew il-persuna li kontra tagħha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuħ li l-ħaga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt maħsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet mogħtija, li kemm-il darba ma jinħarigx il-mandat, il-pregudizzju li jinħoloq lil min ikun qed jitlob il-mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel mal-istess għemil tal-ħaga li qed tintalab li tigi mizmuma. "

Mela fejn, bhal fil-kaz tal-lum, mqar wiehed mill-intimati jkun il-Gvern, b'zieda ma' l-elementi li johorgu mis-subincizi (1) u (2), irid jitqies ukoll dak li jinghad fis-subinciz (3) u cioe` :- (a) li l-ħaga li parti titlob li tinzamm milli titwettaq fil-fatt hemm il-ħsieb li titwettaq; u (b) li l-pregudizzju li jinħoloq lil min ikun qed jitlob il-mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel ma' l-istess għemil tal-ħaga li qed tintalab li

tigi migmuma.

Fil-kaz tad-Direttur tal-Kuntratti jonqos wkoll dan l-ewwel element *stante* dak li jirrizulta mix-xhieda tieghu.

Decide

Ghar-ragunijiet kollha premissi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi billi filwaqt li thassar *contrario imperio* d-digriet taghha tat-30 ta' Marzu 2015 safejn kienet laqghet it-talba provvizorjament, tichad it-talba ghall-hrug tal-Mandat.

L-ispejjez huma a karigu tas-socjeta' rikorrenti.

Degretat.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----